

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2021. április 20.*

„Előzetes döntéshozatal – EUSZ 2. cikk – Uniós értékek – Jogállamiság – EUSZ 49. cikk – Az Unióhoz való csatlakozás – Az uniós értékek védelmi szintje leértékelődésének hiánya – Hatékony bírói jogvédelem – EUSZ 19. cikk – Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikke – Hatály – A tagállami bírák függetlensége – Kinevezési eljárás – A miniszterelnök hatásköre – A bírák kinevezéséért felelős bizottság részvétele”

A C-896/19. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Prim'Awla tal-Qorti Ċivili – Ġurisdizzjoni Kostituzzjonali (a polgári bíróság első tanácsa alkotmánybíróságként eljárva, Málta) a Bírósághoz 2019. december 5-én érkezett, 2019. november 25-i határozatával terjesztett elő

a **Republika**

és

az **Il-Prim Ministru**

között,

WY részvételével

folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: K. Lenaerts elnök, R. Silva de Lapuerta elnökhelyettes, A. Arabadjiev, A. Prechal, M. Vilaras, M. Ilesič és N. Piçarra tanácselnökök, C. Toader, M. Safjan, S. Rodin, F. Biltgen, K. Jürimäe, C. Lycourgos, P. G. Xuereb és L. S. Rossi (előadó) bírák,

főtanácsnok: G. Hogan,

hivatalvezető: C. Strömholm tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2020. október 27-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a Republika képviselőjében J. Azzopardi avukat, S. Busuttill advocate és T. Comodini Cachia avukat,

* Az eljárás nyelve: máltai.

- a máltai kormány képviselőjében V. Buttigieg és A. Buhagiar, meghatalmazotti minőségben, segítők: D. Sarmiento Ramirez-Escudero és V. Ferreres Comella abogados,
- a belga kormány képviselőjében C. Pochet, M. Jacobs és L. Van den Broeck, meghatalmazotti minőségben,
- a holland kormány képviselőjében M.K. Bulterman és C.S. Schillemans, meghatalmazotti minőségben,
- a lengyel kormány képviselőjében B. Majczyna és S. Żyrek, meghatalmazotti minőségben,
- a svéd kormány képviselőjében C. Meyer-Seitz, H. Shev, H. Eklinder, R. Shahsavan Eriksson, A. M. Runeskjöld, M. Salborn Hodgson, O. Simonsson és J. Lundberg, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében kezdetben: K. Mifsud-Bonnici, P.J.O. Van Nuffel, H. Krämer és J. Aquilina, később: K. Mifsud-Bonnici, P.J.O. Van Nuffel és J. Aquilina, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2020. december 17-i tárgyaláson történt meghallgatását követően, meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EUSZ 19. cikknek, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 47. cikkének az értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a Republika, egy jogi személyként Máltán bejegyzett szervezet – amelynek célja az igazságszolgáltatás és a jogállamiság Máltán való védelmének előmozdítása – és az Il-Prim Ministru (miniszterelnök, Málta) között egy olyan *actio popularis* tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, amelynek tárgya többek között a máltai alkotmány (a továbbiakban: alkotmány) bírák kinevezésére irányuló eljárással kapcsolatos rendelkezéseinek uniós joggal való összeegyeztethetősége.

Jogi háttér

- 3 Az alkotmány VIII. fejezete tartalmazza a bíróságokkal kapcsolatos szabályokat, köztük a bírák kinevezésére irányuló eljárásra vonatkozó szabályokat.
- 4 E VIII. fejezetben az alkotmány 96. cikke a következőket írja elő:

„(1) Az Imħallfinokat (felsőbb szintű bíróságok bírái) a miniszterelnök javaslatára a köztársasági elnök nevezi ki.

(2) Az a személy nevezhető ki a felsőbb szintű bíróságok bírójává, aki legalább tizenkét éven át folyamatosan vagy összesen legalább tizenkét évig Máltán ügyvédi tevékenységet folytatott vagy Magistratként (alsóbb szintű bíróságok bírója) szolgált, vagy részben ilyen tevékenységet folytatott vagy ekként szolgált.

(3) A jelen alkotmány 96A. cikke által létrehozott, a bírák kinevezéséért felelős bizottság – a (4) bekezdés sérelme nélkül – köteles elvégezni a 96A. cikke (6) bekezdése c), d) vagy e) pontjának megfelelő értékelést azelőtt, hogy a miniszterelnök az (1) bekezdéssel összhangban javaslatot tesz a felsőbb szintű bíróságok bírójává (a Prim Imħallefet [főbíró] kivéve) történő kinevezést illetően.

(4) A miniszterelnök – a (3) bekezdésben foglalt rendelkezések sérelme nélkül – határozhat úgy, hogy nem a (3) bekezdésben említett értékelés eredményének megfelelően jár el:

azzal, hogy azt követően, hogy a miniszterelnök gyakorolta e hatáskört, a miniszterelnök vagy a Ministru responsabbli ġħall-ġustizzja (igazságügyi miniszter):

a) öt napon belül olyan nyilatkozatot tesz közzé a *Gazzetta tal-Gvern ta' Maltában*, amelyben bejelenti, hogy az említett hatáskör gyakorlása mellett döntött, és megindokolja ezt a döntését; valamint

b) a Kamra tad-Deputatiban (képviselőház) beszámol az említett döntésről, és kifejti a döntés alapját képező indokokat legkésőbb a képviselőház azt követő második üléséig, hogy a javaslatot az (1) bekezdéssel összhangban a köztársasági elnök elé terjesztették:

azzal, hogy az e bekezdés első feltételének rendelkezései nem vonatkoznak a főbíró tisztségére történő kinevezésre.”

5 Az alkotmány 96A. cikkének szövege a következő:

„A bírák kinevezéséért felelős bizottság (a továbbiakban e cikkben: bizottság) a jelen alkotmány 101A. cikkével létrehozott Kummissjoni ġħall-Amministrazzjoni tal-ġustizzja (az igazságszolgáltatás igazgatásáért felelős bizottság) albizottsága, és az alábbi tagokból áll:

a) főbíró;

b) Avukat Ġenerali (legfőbb ügyész);

c) Awditur Ġenerali (számvevőszék elnöke);

d) Kummissarju ġħall-Investigazzjonijiet Amministrattivi (a közigazgatási ügyek kivizsgálásáért felelős biztos) (ombudsman);

e) a Kamra tal-Avukati (ügyvédi kamara) elnöke:

[...]

(2) A bizottság elnöki tisztségét a főbíró vagy annak távollétében az őt a (3) bekezdés d) pontjával összhangban helyettesítő bíró tölti be.

(3) (a) Miniszter, államtitkár, a képviselőház tagja, helyi önkormányzati képviselő, illetőleg politikai párt tisztviselője vagy jelöltje a bizottság tagjaként nem nevezhető ki, és a bizottság tagjakénti tisztsége megszűnik:

[...]

(4) A bizottság tagjai a feladataik ellátása során függetlenül járnak el, és nem tartoznak más személy vagy hatóság irányítása, illetve felügyelete alá.

[...]

(6) A bizottság a következő feladatokat látja el:

- a) (a főbíró tisztségét leszámítva) a felsőbb szintű bíróságok bírói tisztségére vagy az alsóbb szintű bíróságok bírói tisztségére pályázó személyektől (kivéve az e) pont hatálya alá tartozó személyeket) érkező pályázatok fogadása és megvizsgálása;
- b) az a) pontban említett pályázatok és az azokhoz kapcsolódó iratok állandó nyilvántartásának vezetése; e nyilvántartás titkos, és ahhoz kizárólag a bizottság tagjai, a miniszterelnök és az igazságügyi miniszter férhet hozzá;
- c) a fent említett tisztségekre pályázó jelöltek meghallgatása és értékelése az általa megfelelőnek tartott módon és e célból bármely hatóságtól tájékoztatás kérése az általa észszerűen szükségesnek tartott mértékben;
- d) a fent említett tisztségekre történő kinevezés céljából az igazságügyi miniszter közvetítésével vélemény adása a miniszterelnöknek a jelöltek kinevezhetőségére és alkalmasságára vonatkozó értékelése tárgyában;
- e) a miniszterelnök kezdeményezésére vélemény adása a főügyésznek, a számvevőszék elnökének, a közigazgatási ügyek kivizsgálásáért felelős biztosnak vagy az alsóbb szintű bíróságok bíráinak tisztségét betöltő személyek bírói testületen belüli tisztségre történő kinevezhetősége és alkalmassága tárgyában;
- f) az igazságügyi miniszter mindenkori kezdeményezésére vélemény adása a más igazságügyi tisztségre vagy bírósági tisztségre való kinevezés kérdésében.

A d) pontban említett értékelést a pályázat bizottsághoz való beérkezésétől számított legfeljebb hatvan napon belül el kell végezni, míg az e) és f) pontban említett véleményt annak kezdeményezésétől számított legfeljebb harminc napon belül, vagy az igazságügyi miniszter által a bizottsággal egyetértésben megállapított és a *Gazzetta tal-Gvern ta' Maltában* közzétett utasításban szereplő határidőn belül ki kell adni.

(7) A bizottság bizalmasan és zárt ülés keretében jár el, valamint a bizottság egyetlen tagja vagy titkára sem hívható fel arra, hogy a bizottság által átvett valamely dokumentumra vagy a bizottság által megtárgyalt, azzal vagy általa közölt kérdésre vonatkozóan bíróság vagy más szerv előtt tanúvallomást tegyen.

(8) A bizottság a saját eljárását maga szabályozza és az igazságügyi miniszterrel egyetértésben köteles közzétenni, hogy mely szempontok alapján végzi értékeléseit.”

6 Az alkotmány 97. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) E cikk rendelkezéseinek sérelme nélkül a felsőbb szintű bíróságok bírójának megbízatása megszűnik a hatvanötödik életévének betöltésekor.

(2) A felsőbb szintű bíróságok bíróját kizárólag a köztársasági elnök mentheti fel tisztségéből a képviselőháznak a tagjai legalább kétharmada által jóváhagyott indítványát követően; ezen indítvány a bíró hivatalához kapcsolódó feladatok ellátására (testi vagy szellemi fogyatékoság miatt vagy más okból) való alkalmatlanságának bizonyítékán vagy kötelességszegésen alapul.

(3) A Parlament jogszabályban szabályozhatja az indítvány benyújtására és a vizsgálatra vonatkozó eljárást, valamint annak bizonyítását, hogy a felsőbb szintű bíróságok bírója az előző bekezdésnek megfelelően nem alkalmas a hivatalhoz kapcsolódó feladatok ellátására, vagy kötelességszegést követett el.”

7 Az alkotmány 100. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az alsóbb szintű bíróságok bíráit a miniszterelnök javaslatára a köztársasági elnök nevezi ki.

(2) Az a személy nevezhető ki az alsóbb szintű bíróságok bírójává, vagy járhat el az alsóbb szintű bíróságok bírájaként, aki legalább hét éven át folyamatosan vagy összesen legalább hét évig Máltán ügyvédi tevékenységet folytatott.

(3) E cikk (4) bekezdésének sérelme nélkül az alsóbb szintű bíróságok bírójának megbízatása megszűnik a hatvanötödik életévének betöltésekor.

(4) A jelen alkotmány 97. cikkének (2) és (3) bekezdésében foglalt rendelkezéseket az alsóbb szintű bíróságok bíraira is alkalmazni kell.

(5) Az ezen alkotmány 96A. cikke által létrehozott, bírák kinevezéséért felelős bizottság – a (6) bekezdésben foglalt rendelkezések sérelme nélkül – köteles elvégezni az említett 96A. cikk (6) bekezdése c), d) vagy e) pontjának megfelelő értékelést azelőtt, hogy a miniszterelnök az (1) bekezdéssel összhangban állást foglal az alsóbb szintű bíróságok bírójává történő kinevezést illetően.

(6) A miniszterelnök – a (5) bekezdésben foglalt rendelkezések sérelme nélkül – határozhat úgy, hogy nem az (5) bekezdésben említett értékelés eredményének megfelelően jár el:

azzal, hogy azt követően, hogy a miniszterelnök gyakorolta az e bekezdésben számára biztosított hatáskört, a miniszterelnök vagy az igazságügyi miniszter:

a) öt napon belül olyan nyilatkozatot tesz közzé a *Gazzetta tal-Gvern ta' Maltában*, amelyben bejelenti, hogy az említett hatáskör gyakorlása mellett döntött, és megindokolja ezt a döntését; valamint

b) a képviselőházban beszámol az említett döntésről, és kifejti a döntés alapját képező indokokat legkésőbb a képviselőház azt követő második üléséig, hogy a javaslatot az (1) bekezdéssel összhangban a köztársasági elnök elé terjesztették.”

8 Az alkotmány 101B. cikkének (1) bekezdése kimondja:

„A felsőbb és alsóbb szintű bíróságok bíráinak bizottsága [...] az igazságszolgáltatás igazgatásáért felelős bizottság albizottsága, amely három olyan bíróból áll, akik nem tagjai az igazságszolgáltatás igazgatásáért felelős bizottságnak, és akiket ugyanakkor az igazságszolgáltatás igazgatásáért felelős bizottság által elfogadott szabályoknak megfelelően a felsőbb és alsóbb szintű bíróságok bírái közül oly módon választanak ki, hogy az alsóbb szintű bíróság bírójával szemben folytatott fegyelmi eljárásban a három tagból kettőnek alsóbb szintű bírósági bírónak, míg a felsőbb szintű bíróság bírójával szemben folytatott fegyelmi eljárásban a három tagból kettőnek felsőbb szintű bírósági bírónak kell lennie.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

9 A Republika 2019. április 25-én az alkotmány 116. cikkének megfelelően *actio popularis*nak minősített keresetet nyújtott be a kérdést előterjesztő bírósághoz, amelyben annak megállapítását kérte, hogy a bírák kinevezésére irányuló, az alkotmány 96., 96A. és 100. cikkében szabályozott jelenlegi rendszer miatt a Máltai Köztársaság megsérti többek között az EUSZ 19. cikk (1) bekezdése második albekezdésének és a Charta 47. cikkének együttes rendelkezéseiből eredő kötelezettségeit. A Republika továbbá azt kéri, hogy nyilvánítsák semmisnek és hatálytalannak az összes olyan bírói kinevezést, amelyre a jelenlegi rendszerben került sor, továbbá amelyekre az ezen *actio popularisszal*

kezdeményezett eljárás időtartama alatt kerül sor, és más bírakat ne nevezzenek ki, ha e bírák kinevezése nem áll összhangban Jog a Demokráciáért Európai Bizottságnak (a továbbiakban: Velencei Bizottság) az alkotmányos rendelkezésekről és a hatalommegosztásról, valamint a bíróságok függetlenségéről és a jogérvényesítésről szóló, 2018. december 17-i 940/2018. sz. véleményében [CDL-AD (2018)028] felvázolt ajánlásokkal, valamint az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésével és a Charta 47. cikkével.

- 10 Kérelmének alátámasztására a Republika arra hivatkozik, hogy a miniszterelnöknek a bírák kinevezésére vonatkozó, az alkotmány 96., 96A. és 100. cikke szerinti mérlegelési jogköre kétségeket vet fel a bírák függetlenségét illetően. E tekintetben hangsúlyozza, hogy több, 2013 óta kinevezett bíró igen aktív a kormányon lévő Partit laburistában (munkáspárt), vagy olyan módon nevezték ki őket, hogy feltételezhető a politikai hatalomnak az igazságszolgáltatásba való beavatkozása.
- 11 A Republika pontosítja továbbá, hogy konkrétan az összes 2019. április 25-i – az alsóbb szintű bíróságoknak a felsőbb szintű bíróságok bíráiként kinevezett három bírójára, és az alsóbb szintű bíróságok három új bírójára (a továbbiakban: 2019. április 25-i kinevezések) vonatkozó –kinevezést támadja, valamint minden további kinevezést, amelyekre később sor kerülhet. E tekintetben azt állítja, hogy e kinevezésekre a Velencei Bizottság 2018. december 17-i 940/2018. sz. véleményének megsértésével került sor.
- 12 A miniszterelnök ezzel szemben úgy véli, hogy a 2019. április 25-i kinevezések megfelelnek az alkotmánynak és az uniós jognak. Nincs semmilyen különbség e kinevezések és azon bírói kinevezések között, amelyekre az alkotmány 1964-ben történt elfogadása óta sor került, kivéve azt, hogy a 2016 előtti kinevezésektől eltérően a szóban forgó tisztségekre 2019-ben pályázók alkalmasságát az alkotmány 96A. cikkével létrehozott, a bírák kinevezéséért felelős bizottság megvizsgálta. Ily módon a Republika által előterjesztett érvek valójában minden olyan bírói kinevezésre vonatkoznak, amelyre eddig sor került.
- 13 A miniszterelnök álláspontja szerint a szóban fogó kinevezési eljárás összhangban áll az EUSZ 19. cikk (1) bekezdése második albekezdésének és a Charta 47. cikkének Bíróság által értelmezett követelményeivel.
- 14 A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy a jelen ügyben az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése és a Charta 47. cikke szempontjából a Bíróság által megvizsgálandó szempont arra a mérlegelési jogkörre vonatkozik, amelyet az alkotmány 96., 96A. és 100. cikke ruház a miniszterelnökre a bírák kinevezésére irányuló eljárás keretében. Ezenkívül az előterjesztő bíróság szerint felmerül a kérdés, hogy a 2016-ban végrehajtott alkotmánymódosítás javított-e a szóban forgó eljáráson.
- 15 E körülmények között a Prim'Awla tal-Qorti Ċivili – Ġurisdizzjoni Kostituzzjonali (a polgári bíróság első tanácsa alkotmánybíróságként eljárva, Málta) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
 - 1) Úgy kell-e tekinteni, hogy az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének a [Charta] 47. cikkétől függetlenül vagy azzal együtt értelmezett második [albekezdése] alkalmazandó az alkotmány 96., 96A. és 100. cikkének jogi érvényességét illetően?
 - 2) Amennyiben az első kérdésre igenlő választ kell adni, úgy kell-e tekinteni, hogy a miniszterelnököt Máltán a bírói testület tagjainak kinevezése során megillető hatáskör – az alkotmány 2016-ban hatályba lépett 96A. cikke tükrében is – összhangban áll az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésével és a [Charta] 47. cikkével?
 - 3) Amennyiben az nyer megállapítást, hogy a miniszterelnök hatásköre nem összeegyeztethető, ezt a jövőbeni kinevezéseket illetően kell-e figyelembe venni, vagy ez érinti a korábbi kinevezéseket is?"

A gyorsított eljárás iránti kérelem és a Bíróság előtti eljárás

- 16 A Prim'Awla tal-Qorti Ċivili – Ġurisdizzjoni Kostituzzjonali (a polgári bíróság első tanácsa alkotmánybíróságként eljárva) azt kérte, hogy a Bíróság a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelmet a Bíróság eljárási szabályzatának 105. cikke alapján gyorsított eljárásban bírálja el.
- 17 Kérelmének alátámasztására a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra hivatkozik, hogy a jelen ügy tárgyát képező kérdésekhez nemzeti érdek fűződik, mivel az azokra adott válasz érintheti a különböző máltai bíróságok – köztük a 2019 áprilisában kinevezett bírák – által már meghozott bírósági határozatokhoz kapcsolódó jogbiztonságot, valamint a máltai bírósági rendszer alapjait és folytonosságát. Ehhez hozzáadódik, hogy a közeljövőben több bíró éri el a nyugdíjkorhatárt, és a jelen eljárás során e bírák más bírakkal való helyettesítése hiányában a hivatalban maradó bírák tevékenységére gyakorolt, e helyzetből eredő nyomás károsnak bizonyulhat az észszerű határidőn belüli tisztességes eljáráshoz való alapvető jogra nézve.
- 18 Az eljárási szabályzat 105. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a kérdést előterjesztő bíróság kérelmére vagy kivételesen hivatalból a Bíróság elnöke az előadó bíró és a főtanácsnok meghallgatását követően dönthet úgy, hogy az előzetes döntéshozatal tekintetében gyorsított eljárást alkalmaz, ha az ügy jellege megköveteli, hogy elbírálására a lehető legrövidebb időn belül kerüljön sor.
- 19 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az ilyen gyorsított eljárás olyan eljárási eszköz, amelynek célja a rendkívüli szükséghelyzetre való reagálás (2021. március 2-i A. B. és társai [A legfelsőbb bíróság bíráinak kinevezése– Jогorvoslat] ítélet, C-824/18, EU:C:2021:153, 48. pont).
- 20 Ezenfelül a Bíróság ítélkezési gyakorlatából következik az is, hogy a gyorsított eljárás alkalmazásától el lehet tekinteni, ha az ügy által felvetett jogi problémák érzékeny és összetett jellege miatt az ilyen eljárás nehezen alkalmazható, különösen ha a Bíróság előtti eljárás írásbeli szakaszának lerövidítése nem tűnik helyénvalónak (2021. március 2-i A. B. és társai [A legfelsőbb bíróság bíráinak kinevezése – Jогorvoslat] ítélet, C-824/18, EU:C:2021:153, 49. pont).
- 21 A jelen ügyben 2019. december 19-én a Bíróság elnöke az előadó bíró és a főtanácsnok meghallgatását követően úgy döntött, hogy elutasítja a kérdést előterjesztő bíróságnak a jelen ítélet 16. pontjában említett kérelmét.
- 22 Mindenekelőtt ugyanis maga a kérdést előterjesztő bíróság is úgy ítélte meg, hogy az alapügy nem sürgős olyan mértékben, hogy ideiglenes intézkedések elfogadását igazolja. Továbbá a Bíróság jelen ügyben hozott ítélete által a máltai igazságszolgáltatási rendszerre gyakorolt hatások jelentősége önmagában nem indokolja a gyorsított eljárás igazolásához szükséges sürgősséget. Végül a jelen ügy olyan érzékeny és összetett kérdéseket vet fel, amelyek indokolják azt, hogy ne legyen eltérés az előzetes döntéshozatalra utalásra alkalmazandó rendes eljárási szabályoktól.
- 23 A Bíróság elnöke ugyanezen a napon továbbá úgy határozott, hogy a jelen ügy tekintetében az eljárási szabályzat 53. cikkének (3) bekezdése alapján soron kívüli elbírálást kell alkalmazni.
- 24 A 2020. október 27-én tartott tárgyaláson a Bíróságot arról tájékoztatták, hogy 2020 júliusában bizonyos módosításokat fogadtak el az alkotmányt illetően a Velencei Bizottságnak a 2018. december 17-i 940/2018. sz. véleményében a bírósági kinevezések rendszerével kapcsolatban megfogalmazott ajánlásait követően, valamint arról, hogy e módosítások az említett bizottság 2020. október 8-i 993/2020. sz. véleményének tárgyát képezték, amely vélemény a Velencei Bizottság 2018. december 17-i véleményében foglalt jogalkotási javaslatokat átültető tíz törvényre és törvényjavaslatra vonatkozott [CDL-AD (2020)019].

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az elfogadhatóságról

- 25 A lengyel kormány úgy véli, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések két okból elfogadhatatlanok.
- 26 E kormány először is megjegyzi, hogy az előterjesztő bíróság a kérdéseit annak érdekében terjesztette előzetes döntéshozatalra a Bíróság elé, hogy az azokra adott válaszoktól függően dönthessen az alapügyben szóban forgó máltai jogi rendelkezések uniós joggal való összeegyeztethetőségéről. Márpedig az EUMSZ 258. és EUMSZ 259. cikk alapján a nemzeti jogi rendelkezések uniós joggal való összeegyeztethetőségének értékelésére vonatkozó hatáskör kizárólag a Bíróságot illeti meg, kizárva a nemzeti bíróságokat, és kizárólag az Európai Bizottság vagy valamely tagállam indíthat eljárást az uniós jog e rendelkezései alapján. Következésképpen a nemzeti bíróság az EUMSZ 258. és EUMSZ 259. cikkben előírt eljárás megkerülése nélkül nem ítélt meg a nemzeti jognak az uniós joggal való összeegyeztethetőségét ez utóbbi jognak az előzetes döntéshozatali eljárás keretében adott értelmezése alapján, amennyiben maga a Bíróság is úgy ítéli meg, hogy nem rendelkezik hatáskörrel az ezen utóbbi eljárás szerinti összeegyeztethetőségi vizsgálat elvégzésére. Az uniós jognak a Bíróság által a jelen eljárás keretében adott értelmezése tehát az EUMSZ 267. cikk értelmében nem tekinthető szükségesnek az alapjogvita megoldásához.
- 27 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy – amint az a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik – a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy a Bíróságtól az EUSZ 19. cikk (1) bekezdése második albekezdésének és a Charta 47. cikkének értelmezését kell kérnie azon kétségekre tekintettel, amelyek a nemzeti jog alapján előtte indított *actio popularis* keretében a bírák kinevezésére irányuló eljárásra vonatkozó nemzeti rendelkezéseknek az uniós jog e rendelkezéseivel való összeegyeztethetőségét illetően merültek fel.
- 28 Márpedig az EUMSZ 267. cikk által bevezetett előzetes döntéshozatali eljárás közvetlen együttműködést hoz létre a Bíróság és a tagállami bíróságok között. Ezen eljárás keretében – amely a nemzeti bíróságok és a Bíróság feladatainak világos szétválasztásán alapul – az ügy tényállásának megítélése a nemzeti bíróság hatáskörébe tartozik, amelynek feladata, hogy az ügy sajátosságaira figyelemmel megítélje mind az előzetes döntéshozatal szükségességét ítéletének meghozatala szempontjából, mind pedig a Bíróság elé terjesztendő kérdések jelentőségét, míg a Bíróság a nemzeti bíróság által rendelkezésre bocsátott tények alapján kizárólag az uniós jogi rendelkezés értelmezéséről és érvényességéről foglalhat állást (2018. október 25-i Polbud – Wykonawstwo ítélet, C-106/16, EU:C:2017:804, 27. pont; 2018. május 30-i Dell’Acqua ítélet, C-370/16, EU:C:2018:344, 31. pont).
- 29 E tekintetben a Bíróság feladatát aszerint kell megkülönböztetni, hogy – mint a jelen ügyben – előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel, vagy pedig kötelezettségszegés megállapítása iránti keresettel fordulnak hozzá. Amíg ugyanis a kötelezettségszegés megállapítása iránti kereset keretében a Bíróságnak azt kell vizsgálnia, hogy a Bizottság vagy az érintett tagállamtól eltérő tagállam által vitatott nemzeti intézkedés vagy gyakorlat általában véve ellentétes-e az uniós joggal, és ebben az esetben nem szükséges, hogy erre vonatkozóan jogvita legyen folyamatban a nemzeti bíróságok előtt, addig az előzetes döntéshozatali eljárásban a Bíróságnak ezzel szemben az a feladata, hogy segítséget nyújtson a kérdést előterjesztő bíróságnak az előtte folyamatban lévő konkrét jogvita elbírálásában (2020. március 26-i Miasto Łowicz és Prokurator Generalny ítélet, C-558/18 és C-563/18, EU:C:2020:234, 47. pont).
- 30 Emlékeztetni kell arra is, hogy jóllehet a Bíróság az előzetes döntéshozatali eljárásban nem dönthet a nemzeti jog rendelkezéseinek az uniós jogi rendelkezésekkel való összeegyeztethetőségéről, a Bíróság ugyanakkor többször is kimondta: hatáskörrel rendelkezik arra, hogy tájékoztassa a kérdést előterjesztő bíróságot minden olyan, az uniós jog releváns értelmezésére vonatkozó szempontról, amely lehetővé teszi e bíróság számára ezen összeegyeztethetőség értékelését az előtte folyó eljárásban (2010. január

26-i Transportes Urbanos y Servicios Generales ítélet, C-118/08, EU:C:2010:39, 23. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). A kérdést előterjesztő bíróság feladata, hogy a Bíróság által ily módon nyújtott értelmezési szempontok fényében elvégezze ezt az értékelést.

- 31 Ebből következik, hogy a lengyel kormánynak a jelen ítélet 26. pontjában említett azon kifogását, amely szerint a kérdést előterjesztő bíróság által a jelen ügyben az EUMSZ 267. cikk alapján feltett kérdésekre adott válasz megkerülné az EUMSZ 258. és EUMSZ 259. cikket, el kell utasítani.
- 32 Másodszor e kormány megjegyzi, hogy az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése, amely szerint a tagállamoknak hatékony jogorvoslati lehetőségeket kell megteremteniük az uniós jog által szabályozott területeken, nem változtatja meg a hatáskör-átruházás elvének lényegét vagy az Unió hatásköreinek terjedelmét. E rendelkezés ezzel szemben azon az előfeltevésen alapul, hogy az igazságszolgáltatási rendszerek megszervezésére vonatkozó uniós hatáskör hiányában a tagállamoknak kell kijelölniük a hatáskörrel rendelkező bíróságokat, és megfelelő eljárási szabályokat kell létrehozniuk a jogalanyok uniós jogrendből eredő jogai védelmének biztosítása céljából. Következésképpen az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdéséből nem vezethető le semmilyen, a bírák kinevezésére vagy a nemzeti bíróságok szervezetére vonatkozó különös szabály. Ami a Charta 47. cikkét illeti, az a jelen ügyben nem alkalmazható. A Republika ugyanis *actio popularis* indított, de nem hivatkozott olyan alanyi jogra, amely őt az uniós jog alapján megilletné. Ily módon a jelen ügyben nincs szó az uniós jognak a Charta 51. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „végrehajtásáról”.
- 33 E tekintetben elegendő megjegyezni, hogy a lengyel kormány által ily módon előadott kifogások lényegében magának az uniós jognak, és különösen az EUSZ 19. cikknek és a Charta 47. cikkének a hatályára, és ennél fogva e rendelkezések értelmezésére vonatkoznak. Az előterjesztett kérdések érdemére vonatkozó ezen érvek tehát a lényegükönél fogva nem vezethetnek a kérdések elfogadhatatlanságának megállapításához (2021. március 2-i A. B. és társai [A legfelsőbb bíróság bíráinak kinevezése – Jogorvoslat] ítélet, C-824/18, EU:C:2021:153, 80. pont).
- 34 Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések ennél fogva elfogadhatók.

Az első kérdésről

- 35 Első kérdésével az előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdését és a Charta 47. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy azok alkalmazhatók egy olyan ügyben, amelyben a nemzeti bíróság előtt a nemzeti jog által előírt olyan keresetet nyújtanak be, amely arra irányul, hogy e bíróság határozzon az említett bíróság tagállama bíráinak kinevezésére irányuló eljárást szabályozó nemzeti rendelkezések uniós joggal való összeegyeztethetőségéről.
- 36 Egyrészt az EUSZ 19. cikk (1) bekezdése második albekezdésének tárgyi hatályát illetően emlékeztetni kell arra, hogy e rendelkezés „az uniós jog által szabályozott területekre” vonatkozik, függetlenül attól a helyzettől, amelyben e jogot a tagállamok a Charta 51. cikkének (1) bekezdése értelmében végrehajtják (2018. február 27-i Associação Sindical dos Juizes Portugueses ítélet, C-64/16, EU:C:2018:117, 29. pont; 2021. március 2-i A. B. és társai [A legfelsőbb bíróság bíráinak kinevezése – Jogorvoslat] ítélet, C-824/18, EU:C:2021:153, 111. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 37 Az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése értelmében minden tagállamnak biztosítania kell többek között, hogy jogorvoslati rendszerében, az uniós jog által szabályozott területeken az uniós jog értelmében vett „bíróságnak” minősülő fórumok, amelyek ilyen minőségükben az uniós jog alkalmazására vagy értelmezésére vonatkozó kérdésekben döntést hozhatnak, teljesítik a hatékony bírói

jogvédelem követelményeit (2021. március 2-i A. B. és társai [A legfelsőbb bíróság bíráinak kinevezése – Jogorvoslat] ítélet, C-824/18, EU:C:2021:153, 112. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 38 E tekintetben nem képezi vita tárgyát, hogy a máltai bírák az uniós jog alkalmazására vagy értelmezésére vonatkozó kérdésekről határozhatnak, és az uniós jog szerinti „bíróságként” az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése értelmében vett „uniós jog által szabályozott területeken” alkalmazandó máltai jogorvoslati rendszerbe tartoznak, így azoknak teljesíteniük kell a hatékony bírói jogvédelem követelményeit (lásd ebben az értelemben: 2021. március 2-i A. B. és társai [A legfelsőbb bíróság bíráinak kinevezése – Jogorvoslat] ítélet, C-824/18, EU:C:2021:153, 114. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 39 Egyébiránt az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből és a jelen ítélet 9–11. pontjából az következik, hogy a kérdést előterjesztő bírósághoz a nemzeti jog által előírt olyan keresettel fordultak, amellyel a Republika vitatja a máltai bírák kinevezésére irányuló eljárásra vonatkozó rendelkezéseknek többek között a tagállamok igazságszolgáltatási rendszerének függetlenségére vonatkozóan az uniós jog által támasztott követelményeknek való megfelelését. Márpedig az EUSZ 19. cikk (1) bekezdése második albekezdésének az a célja, hogy alkalmazható legyen egy olyan keresettel összefüggésben, amelynek tárgya ily módon az állítólagosan a bírói függetlenség befolyásolására alkalmas nemzeti jogi rendelkezések uniós joggal való összeegyeztethetőségének vitatása (lásd analógia útján: 2018. február 27-i Associação Sindical dos Juízes Portugueses ítélet, C-64/16, EU:C:2018:117, 11–13. és 46–52. pont).
- 40 Másrészt a Charta 47. cikkét illetően emlékeztetni kell arra, hogy e rendelkezés, amely a hatékony bírói jogvédelem elvének megerősítését képezi, biztosítja a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz való jogot minden olyan személy számára, akinek az Unió joga által biztosított jogait és szabadságait megsértették (2013. június 27-i Agrokonsulting-04 ítélet, C-93/12, EU:C:2013:432, 59. pont; 2021. március 2-i A. B. és társai [A legfelsőbb bíróság bíráinak kinevezése – Jogorvoslat] ítélet, C-824/18, EU:C:2021:153, 87. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 41 E jognak az adott ügyben való elismerése tehát azt feltételezi – amint az a Charta 47. cikkének első bekezdéséből kitűnik –, hogy az e jogra hivatkozó személy az uniós jog által biztosított jogokra és szabadságokra hivatkozzon (2020. október 6-i État luxembourgeois [Az adójogban az információszolgáltatás iránti megkereséssel szembeni jogvédelem] ítélet, C-245/19 és C-246/19, EU:C:2020:795, 55. pont; 2021. március 2-i A. B. és társai [A legfelsőbb bíróság bíráinak kinevezése – Jogorvoslat] ítélet, C-824/18, EU:C:2021:153, 88. pont).
- 42 Márpedig az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban szereplő információkból nem tűnik ki, hogy az alapjogvitában a Republika olyan jogra hivatkozik, amely őt valamely uniós jogi rendelkezés alapján megilletné. E jogvitában ugyanis a bírák kinevezésére vonatkozó alkotmányos rendelkezések uniós joggal való összeegyeztethetőségét vitatják.
- 43 Kétségtelen, hogy a Republika vitatja a 2019. április 25-i kinevezések, valamint bármely esetleges későbbi kinevezés jogszerűségét is, amely nem felel meg a Velencei Bizottság 2018. december 17-i 940/2018. sz. véleményében szereplő ajánlásoknak, valamint az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének és a Charta 47. cikkének. Ugyanakkor az, hogy a Republika a kinevezéseket e tekintetben vitatja, csak az említett alkotmányos rendelkezések uniós joggal való állítólagos összeegyeztethetlenségén alapul, amely rendelkezések alapján e kinevezésekről döntöttek, anélkül hogy a Republika az uniós jog valamely rendelkezése alapján őt megillető jog e kinevezésekből eredő bármilyen megsértésére hivatkozna.
- 44 E körülmények között a Charta 51. cikke (1) bekezdésének megfelelően annak 47. cikke önmagában nem alkalmazható az alapjogvitára.

- 45 Mindemellett, mivel az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése azt írja elő valamennyi tagállam számára, hogy meg kell teremteniük azokat a jogorvoslati lehetőségeket, amelyek az uniós jog által szabályozott területeken a többek között a Charta 47. cikke értelmében vett hatékony bírói jogvédelem biztosításához szükségesek, ezen utóbbi rendelkezést megfelelő módon figyelembe kell venni az EUSZ 19. cikk (1) bekezdése második albekezdésének értelmezéséhez (2017. június 14-i Online Games és társai ítélet, C-685/15, EU:C:2017:452, 54. pont; 2021. március 2-i A. B. és társai [A legfelsőbb bíróság bírának kinevezése – Jogorvoslat] ítélet, C-824/18, EU:C:2021:153, 143. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 46 A fentiekre tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdését úgy kell értelmezni, hogy az alkalmazható olyan ügyben, amelyben a nemzeti bírósághoz a nemzeti jog szerinti olyan keresettel fordulnak, amely arra irányul, hogy e bíróság határozzon az említett bíróság tagállama bírának kinevezésére irányuló eljárást szabályozó nemzeti rendelkezések uniós joggal való összeegyeztethetőségéről. E rendelkezés értelmezéséhez a Charta 47. cikkét megfelelő módon figyelembe kell venni.

A második kérdéstről

- 47 Második kérdésével az előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétesek az olyan nemzeti rendelkezések, amelyek az érintett tagállam miniszterelnökét döntési jogkörrel ruházzák fel a bírák kinevezésére irányuló eljárásban, előírva ugyanakkor egy olyan szerv ezen eljárásban való részvételét, amelynek feladata többek között a bírói álláshelyre pályázók értékelése és vélemény adása e miniszterelnöknek.
- 48 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy bár a tagállamok igazságszolgáltatási szervezete ez utóbbiak hatáskörébe tartozik, e hatáskör gyakorlása során a tagállamok kötelesek tiszteletben tartani az uniós jogból eredő kötelezettségeiket. Ez érvényes többek között a bírák kinevezéséről szóló határozatok elfogadására vonatkozó nemzeti szabályokat illetően (lásd ebben az értelemben: 2021. március 2-i A. B. és társai [A legfelsőbb bíróság bírának kinevezése – Jogorvoslat] ítélet, C-824/18, EU:C:2021:153, 68. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat, és 79. pont).
- 49 Az EUSZ 19. cikk értelmében a nemzeti bíróságok és a Bíróság feladata biztosítani az uniós jog teljes körű alkalmazását valamennyi tagállamban, valamint a jogalanyokat e jog alapján megillető bírói jogvédelmet (2021. március 2-i A. B. és társai [A legfelsőbb bíróság bírának kinevezése – Jogorvoslat] ítélet, C-824/18, EU:C:2021:153, 108. pont).
- 50 Ennek keretében, amint azt az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése előírja, a tagállamoknak meg kell teremteniük azon jogorvoslati lehetőségek és eljárások rendszerét, amelyek az uniós jog által szabályozott területeken a hatékony bírósági felülvizsgálat biztosításához szükségesek, valamint biztosítaniuk kell, hogy az e rendszerhez tartozó bíróságok, amelyek az uniós jog alkalmazására vagy értelmezésére vonatkozó kérdésekben döntést hozhatnak, teljesítik a hatékony bírói jogvédelem követelményeit (2021. március 2-i A. B. és társai [A legfelsőbb bíróság bírának kinevezése – Jogorvoslat] ítélet, C-824/18, EU:C:2021:153, 109. és 112. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 51 Ebben az összefüggésben a tagállami bírák függetlensége több szempontból is alapvető fontossággal bír az uniós jogrend számára (2020. július 9-i Land Hessen ítélet, C-272/19, EU:C:2020:535, 45. pont). E függetlenség ily módon alapvető azon igazságügyi együttműködési rendszer megfelelő működése szempontjából, amelyet az EUMSZ 267. cikkben előírt előzetes döntéshozatali mechanizmus megtestesít, amennyiben e mechanizmust csak olyan, az uniós jog alkalmazásáért felelős fórum hozhatja működésbe, amely többek között ezen, függetlenségre vonatkozó feltételt teljesíti (lásd többek között: 2020. január 21-i Banco de Santander ítélet, C-274/14, EU:C:2020:17, 56. pont, valamint az ott

hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Egyébiránt a bíróságok függetlenségére vonatkozó e követelmény – amely a bírói hivatás velejárója – a hatékony bírói jogvédelemhez való alapvető jog és a Charta 47. cikkében előírt tisztességes eljáráshoz való alapvető jog lényegéből következik, amely döntő jelentőségű a jogalanyok uniós jogból eredő valamennyi joga védelmének biztosítása és a tagállamok EUSZ 2. cikkben felsorolt közös értékeinek, különösen pedig a jogállamiság értékének a megőrzése szempontjából (lásd ebben az értelemben: 2020. március 26-i Simpson kontra Tanács és HG kontra Bizottság [felülvizsgálat] ítélet, C-542/18 RX-II és C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, 70. és 71. pont; 2021. március 2-i A. B. és társai [A legfelsőbb bíróság bíráinak kinevezése – Jogorvoslat] ítélet, C-824/18, EU:C:2021:153, 116. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 52 Ily módon, míg a Charta 47. cikke hozzájárul minden olyan jogalany hatékony bírói jogvédelemhez való jogának tiszteletben tartásához, aki egy adott ügyben az uniós jogból eredő jogára hivatkozik, addig az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése annak biztosítására irányul, hogy bármely tagállam által létrehozott jogorvoslati rendszer az uniós jog által szabályozott területeken biztosítsa a hatékony bírói jogvédelmet.
- 53 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint az uniós jog által megkövetelt függetlenségi és pártatlansági garanciák olyan szabályok meglétét igénylik – különösen ami a fórum összetételét, a kinevezést, a megbízás időtartamát, valamint a tagjaikat érintő elfogultsági, kizárási és felmentési okokat illeti –, amelyek a jogalanyok számára biztosítják minden, az említett fórum külső tényezők általi befolyásolhatatlanságára, valamint az ütköző érdekek vonatkozásában fennálló semlegességére vonatkozó jogos kétség kizárását (2006. szeptember 19-i Wilson ítélet, C-506/04, EU:C:2006:587, 53. pont; 2018. július 25-i Minister for Justice and Equality [Az igazságszolgáltatási rendszer hiányosságai] ítélet, C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 66. pont; 2021. március 2-i A. B. és társai [A legfelsőbb bíróság bíráinak kinevezése – Jogorvoslat] ítélet, C-824/18, EU:C:2021:153, 117. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 54 A hatalmi ágak szétválasztása elvének megfelelően, amely a jogállamiság működését jellemzi, a bíróságok függetlenségét biztosítani kell többek között a jogalkotó és a végrehajtó hatalommal szemben (2019. november 19-i A. K. és társai [A legfelsőbb bíróság fegyelmi tanácsának függetlensége] ítélet, C-585/18, C-624/18 és C-625/18, EU:C:2019:982, 124. pont; 2021. március 2-i A. B. és társai [A legfelsőbb bíróság bíráinak kinevezése – Jogorvoslat] ítélet, C-824/18, EU:C:2021:153, 118. pont).
- 55 E tekintetben fontos, hogy a bírák mentesek legyenek a függetlenségüket veszélyeztető külső beavatkozástól vagy nyomástól. A jelen ítélet 53. pontjában említett szabályoknak különösen lehetővé kell tenniük nemcsak az utasításokban megnyilvánuló bármely közvetlen befolyás kizárását, hanem az olyan közvetettebb befolyás kizárását is, amely hatással lehet az érintett bírák határozataira (2019. június 24-i Bizottság kontra Lengyelország [A legfelsőbb bíróság függetlensége] ítélet, C-619/18, EU:C:2019:531, 112. pont; 2021. március 2-i A. B. és társai [A legfelsőbb bíróság bíráinak kinevezése – Jogorvoslat] ítélet, C-824/18, EU:C:2021:153, 119. pont).
- 56 Közelebbről, ami azokat a feltételeket illeti, amelyek mellett a bírákat kinevezik, a Bíróságnak már volt alkalmja kifejtetni, hogy önmagában az, hogy az érintett bírákat valamely tagállam köztársasági elnöke nevezi ki, nem hozhat létre ezen utóbbiak és az elnök között függőségi viszonyt, és nem is kelthet kétségeket pártatlanságukat illetően, ha kinevezésüket követően az érdekeltek semmilyen nyomás alá nem kerülnek és feladataik ellátása során nem kapnak utasításokat (2019. november 19-i A. K. és társai [A legfelsőbb bíróság fegyelmi tanácsának függetlensége] ítélet, C-585/18, C-624/18 és C-625/18, EU:C:2019:982, 133. pont; 2021. március 2-i A. B. és társai [A legfelsőbb bíróság bíráinak kinevezése – Jogorvoslat] ítélet, C-824/18, EU:C:2021:153, 122. pont).
- 57 A Bíróság azonban azt is megállapította, hogy meg kell győződni afelől, hogy az említett kinevezésről szóló határozatok elfogadására vonatkozó érdemi feltételek és eljárási szabályok olyanok legyenek, hogy az érdekeltek kinevezését követően a jogalanyokban ne merüljön fel jogos kétség az érintett bírák külső tényezők általi befolyásolhatatlanságát, valamint az ütköző érdekek vonatkozásában fennálló

semlegességét illetően, és ennek érdekében különösen az szükséges, hogy az említett feltételeket és szabályokat úgy alakítsák ki, hogy azok megfeleljenek a jelen ítélet 119. pontjában felidézett követelményeknek (2019. november 19-i A. K. és társai [A legfelsőbb bíróság fegyelmi tanácsának függetlensége] ítélet, C-585/18, C-624/18 és C-625/18, EU:C:2019:982, 134. és 135. pont; 2021. március 2-i A. B. és társai [A legfelsőbb bíróság bírának kinevezése – Jogorvoslat] ítélet, C-824/18, EU:C:2021:153, 123. pont).

- 58 A jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróságnak az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdésével kapcsolatos kétségei lényegében azon nemzeti rendelkezésekre vonatkoznak, amelyek döntési jogkörrel ruházzák fel az érintett tagállam miniszterelnökét a bírák kinevezésére irányuló eljárásban, előírva ugyanakkor egy olyan szerv ezen eljárásban való részvételét, amelynek feladata többek között a bírói álláshelyre pályázók értékelése és vélemény adása e miniszterelnöknek.
- 59 E tekintetben először is meg kell állapítani, hogy – amint az a Bíróság rendelkezésére álló iratokból kitűnik – a bírák kinevezésére vonatkozó alkotmányos rendelkezések az 1964-es elfogadásuktól kezdve az alkotmány 2016-ban történt reformjáig változatlanok maradtak, amely reform létrehozta az ezen alkotmány 96A. cikke szerinti, a bírák kinevezéséért felelős bizottságot. E reformot megelőzően a miniszterelnök hatáskörét csak az a követelmény korlátozta, amely szerint a bírói álláshelyre pályázóknak meg kell felelniük az alkotmányban az ilyen álláshelyre való jelentkezéshez előírt feltételeknek.
- 60 A Máltai Köztársaság tehát az említett reformot megelőzően hatályos alkotmány rendelkezései alapján csatlakozott az Unióhoz az EUSZ 49. cikk alapján.
- 61 Márpedig e 49. cikk, amely előírja bármely európai állam számára annak lehetőségét, hogy az Unióba való felvételét kérje, pontosítja, hogy az olyan államokat tömörít, amelyek szabadon és önkéntesen csatlakoztak az EUSZ 2. cikkben jelenleg említett közös értékekhez, tiszteletben tartják ezeket az értékeket, és elkötelezettek azok érvényesítése mellett.
- 62 Konkrétan az EUSZ 2. cikkből az következik, hogy az Unió olyan értékeken, például a jogállamiság értékén alapul, amelyek közösek a tagállamokban, az – egyebek mellett – az igazságosság társadalmában. E tekintetben ki kell emelni, hogy a tagállamok, és különösen a bíróságaik közötti kölcsönös bizalom azon az alapvető előfeltevésen alapul, mely szerint minden tagállam osztozik az összes többi tagállammal az Unió alapjául szolgáló számos közös értékben, amint azt az EUSZ 2. cikk kimondja (lásd ebben az értelemben: 2014. december 18-i 2/13 [Az Uniónak az EJEE-hez történő csatlakozása] vélemény, EU:C:2014:2454, 168. pont; 2018. február 27-i Associação Sindical dos Juizes Portugueses ítélet, C-64/16, EU:C:2018:117., 30. pont).
- 63 Ebből következik, hogy az EUSZ 2. cikkben rögzített értékeknek valamely tagállam általi tiszteletben tartása a Szerződések e tagállamra való alkalmazásából eredő valamennyi jog gyakorlásának feltételét képezi. A tagállamok tehát nem módosíthatják jogszabályaikat oly módon, hogy az a jogállamiság értéke védelmének leértékelődését eredményezze, amely értéket többek között az EUSZ 19. cikk konkretizálja (lásd ebben az értelemben: 2021. március 2-i A. B. és társai [A legfelsőbb bíróság bírának kinevezése – Jogorvoslat] ítélet, C-824/18, EU:C:2021:153, 108. pont).
- 64 A tagállamok ily módon kötelesek biztosítani annak elkerülését, hogy az igazságszolgáltatási szervezetre vonatkozó jogszabályaik ezen értékre tekintettel leértékelődjenek, azáltal, hogy nem fogadnak el olyan szabályokat, amelyek sértik a bírói függetlenséget (lásd analógia útján: 2020. december 17-i Openbaar Ministerie [A kibocsátó igazságügyi hatóság függetlensége] ítélet, C-354/20 PPU és C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, 40. pont).
- 65 Ebben az összefüggésben a Bíróság lényegében már kimondta, hogy az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétesek az olyan, az igazságszolgáltatási szervezetre vonatkozó nemzeti rendelkezések, amelyek az érintett tagállamban a jogállamiság értéke

védelmének, különösen a bírói függetlenség garanciáinak leértékelődését eredményezhetik (lásd ebben az értelemben: 2019. november 19-i A. K. és társai [A legfelsőbb bíróság fegyelmi tanácsának függetlensége] ítélet, C-585/18, C-624/18 és C-625/18, EU:C:2019:982; 2021. március 2-i A. B. és társai [A legfelsőbb bíróság bírúinak kinevezése – Jogorvoslat] ítélet, C-824/18, EU:C:2021:153).

- 66 Ezzel szemben az alkotmány 96A. cikke által az alkotmány 2016-os reformja alkalmával létrehozott bírák kinevezéséért felelős bizottsághoz hasonló szervnek a bírák kinevezésére irányuló eljárásban való részvétele főszabály szerint hozzájárulhat ezen eljárás objektívvá tételéhez azáltal, hogy behatárolja az e területen ráruházott hatáskör gyakorlása során a miniszterelnök rendelkezésére álló mérlegelési mozgásteret. Az is szükséges továbbá, hogy az ilyen szerv maga is kellően független legyen a jogalkotó és végrehajtó hatalomtól, valamint attól a hatóságtól, amely részére állásfoglalást kell előterjesztenie a bírói álláshelyre pályázók értékelésére vonatkozóan (lásd analógia útján: 2019. november 19-i A. K. és társai [A legfelsőbb bíróság fegyelmi tanácsának függetlensége] ítélet, C-585/18, C-624/18 és C-625/18, EU:C:2019:982, 137. és 138. pont; 2021. március 2-i A. B. és társai [A legfelsőbb bíróság bírúinak kinevezése – Jogorvoslat] ítélet, C-824/18, EU:C:2021:153, 124. és 125. pont).
- 67 A jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság által említett több szabály olyan jellegűnek tűnik, amely biztosítja a bírák kinevezéséért felelős bizottságnak a jogalkotó és végrehajtó hatalomtól való függetlenségét. Ez igaz ily módon az alkotmány 96A. cikkének (1)–(3) bekezdésében foglalt, e bizottság összetételére, valamint politikusok e bizottságban történő részvételének tilalmára vonatkozó szabályokra, az említett bizottság tagjai számára az alkotmány 96A. cikkének (4) bekezdésében előírt azon kötelezettségre, hogy függetlenül, és anélkül járjanak el, hogy más személy vagy hatóság irányítása, illetve felügyelete alá tartoznának, valamint ugyanezen bizottság arra irányuló kötelezettségére, hogy az igazságügyi miniszterrel egyetértésben közzétegyje azokat a szempontokat, amelyekre az értékeléseit alapítja, amire egyébként – amint azt a főtanácsnok indítványának 91. pontjában kifejti – sor került.
- 68 Egyébiránt a kérdést előterjesztő bíróság a jelen ügyben nem fejezte ki kétségeit az alkotmány 96A. cikke által létrehozott bírák kinevezéséért felelős bizottság tagjai kinevezésének feltételeit, illetve azon módot illetően, ahogyan ugyanezen szerv a szerepét konkrétan betölti.
- 69 Úgy tűnik tehát, hogy a bírák kinevezéséért felelős bizottságnak az alkotmány 96A. cikkével történő létrehozása erősíti a bírói függetlenség biztosítását.
- 70 Másodszor meg kell állapítani, hogy – amint azt többek között a Bizottság hangsúlyozza – bár a miniszterelnök az alapügyben szóban forgó nemzeti rendelkezéseknek megfelelően bizonyos hatáskörrel rendelkezik a bírák kinevezése során, e hatáskör gyakorlását behatárolják a bírói álláshelyekre pályázók által teljesítendő, szakmai tapasztalatra vonatkozó feltételek, mivel e feltételeket az alkotmány 96. cikkének (2) bekezdése és 100. cikkének (2) bekezdése írja elő.
- 71 Egyébiránt, noha a miniszterelnök dönthet úgy, hogy az alkotmány 96A. cikke által létrehozott bírák kinevezéséért felelős bizottság által nem javasolt pályázó kinevezését a köztársasági elnök elé terjeszti, ilyen esetben azonban az alkotmány 96. cikke (4) bekezdésének és 100. cikke (6) bekezdésének megfelelően köteles kifejtenie indokait a képviselőház, valamint – a főbíró tisztségére történő kinevezést kivéve – a nyilvánosság előtt, a *Gazzetta tal-Gvern ta' Maltában* közzétett nyilatkozat útján. Márpedig, amennyiben a miniszterelnök e hatáskörét csak egészen kivételes jelleggel gyakorolja, továbbá szigorúan és ténylegesen tiszteletben tartja az ilyen indokolási kötelezettséget, e hatáskör nem kelthet jogos kétségeket a kiválasztott pályázók függetlenségét illetően.
- 72 Mindezekre tekintettel nem tűnik úgy, hogy a bírák kinevezésére vonatkozó, az alapügyben szóban forgó nemzeti rendelkezések olyan jellegűek, hogy önmagukban jogos kétségeket ébreszthetnek a jogalanyokban a kinevezett bírák külső tényezők általi befolyásolhatatlanságát, és különösen a jogalkotó és a végrehajtó hatalom közvetlen vagy közvetett befolyásától való mentességét, valamint az ütköző érdekek vonatkozásában fennálló semlegességét illetően, és így e bírák függetlensége vagy

pártatlansága látszatának olyan hiányához vezethetnek, amely sértheti azt a bizalmat, amelyet egy demokratikus társadalomban és egy jogállamban az igazságszolgáltatásnak a jogalanyokban keltenie kell.

- 73 A fenti megfontolások összességére tekintettel a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétesek az olyan nemzeti rendelkezések, amelyek az érintett tagállam miniszterelnökét döntési jogkörrel ruházzák fel a bírák kinevezésére irányuló eljárásban, előírva ugyanakkor egy olyan független szerv ezen eljárásban való részvételét, amelynek feladata többek között a bírói álláshelyre pályázók értékelése és vélemény adása e miniszterelnöknek.

A harmadik kérdésről

- 74 A második kérdésre adott válaszra tekintettel a harmadik kérdést nem kell megválaszolni.

A költségekről

- 75 Mivel ez az eljárás az alapügyben részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

- 1) **Az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdését úgy kell értelmezni, hogy az alkalmazható olyan ügyben, amelyben a nemzeti bírósághoz a nemzeti jog szerinti olyan keresettel fordulnak, amely arra irányul, hogy e bíróság határozzon az említett bíróság tagállama bíráinak kinevezésére irányuló eljárást szabályozó nemzeti rendelkezések uniós joggal való összeegyeztethetőségéről. E rendelkezés értelmezéséhez az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkét megfelelő módon figyelembe kell venni.**
- 2) **Az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétesek az olyan nemzeti rendelkezések, amelyek az érintett tagállam miniszterelnökét döntési jogkörrel ruházzák fel a bírák kinevezésére irányuló eljárásban, előírva ugyanakkor egy olyan független szerv ezen eljárásban való részvételét, amelynek feladata többek között a bírói álláshelyre pályázók értékelése és vélemény adása e miniszterelnöknek.**

Aláírások